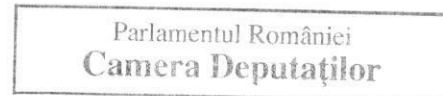

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
Grupul Român al Uniunii Interparlamentare

B.P. Nr. 1287 din 6.11.2007

5 noiembrie 2007

Nr. XLI/ 290

A.B.P.

Stimată doamnă,

Vă transmit, în anexă, **Informarea privind participarea la reuniunea UIP cu tema *Migrația din perspectiva drepturilor omului*** (Geneva, 24-26 octombrie 2007), cu rugămintea de a o prezenta Biroului Permanent al Camerei Deputaților.

Cu deosebită considerație,

PREȘEDINTE

Senator Ion Solcanu

Doamnei

Georgeta Elisabeta Ionescu

Secretarul general al Camerei Deputaților

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
Grupul Român al Uniunii Interparlamentare

1 noiembrie 2007
Nr. XLI/ 199

INFORMARE
privind participarea la reuniunea UIP cu tema
„Migrația din perspectiva drepturilor omului”
- Geneva, 24-26 octombrie 2007 -

În contextul activităților destinate promovării acțiunii parlamentare în domeniul drepturilor omului, Uniunea Interparlamentară (UIP) a organizat la sediul său din Geneva, în perioada 24-26 octombrie 2007, în colaborare cu Biroul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile omului și Organizația Internațională a Muncii, reuniunea cu tema ***Migrația din perspectiva drepturilor omului.***

Reuniunea s-a adresat membrilor comisiilor parlamentare pentru drepturile omului. Delegația GRUI a fost formată din domnul deputat **Cătălin Lucian Matei**, membru al Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale și dna. Cristina Dumitrescu, secretarul tehnic al GRUI, consilier șef serviciu, DRPE Senat.

Agenda a inclus următoarele subiecte: ***globalizare, migrații și drepturile omului; cadrul legal politic și internațional pentru gestionarea migrației; migrația, dezvoltarea și drepturile omului; reglementarea migrației într-o manieră compatibilă cu drepturile omului; promovarea diversității, dar și a coeziunii în societate; riscuri specifice cu care se confruntă migrații.***

Fiecare dezbatere tematică a fost precedată de prezentări realizate de membri de parlament, oficiali ONU și experți naționali și internaționali, între care: dl. Prasad Kariyawasam, președintele Comisiei pentru muncitori migranți a Națiunilor Unite; dl. Ibrahim Awad, directorul Programului pentru migrații internaționale al OIM; dl. Jinggoy Estrada, președintele *pro-tempore* al Senatului Republicii Filipine; prof. Ali Bensâad, Universitatea Provence; dna. Alima Boumediene-Thiery, membră a Senatului Franței; dna. Anne Pawletta, coordonatorul Programului de acțiune al OIM pentru combaterea muncii forțate; dl. Suk-Tae Lee, Ambasador pentru drepturile omului, Republica Coreea.

Aspecte de interes evidențiate pe parcursul dezbaterilor

- migrația a caracterizat societatea umană din cele mai vechi timpuri; astăzi, migrația are loc în tandem și în același ritm cu globalizarea, încorporând toate aspectele vieții moderne;
- tendințe actuale în domeniul migrației: diminuarea rolului statului și creșterea rolului sectorului privat în procesul recrutării; feminizarea migrației; creșterea migrației temporare; creșterea migrației ilegale;

- mobilitatea tot mai mare a forței de muncă determină, atât în țările de origine, cât și în cele de destinație, o creștere a PIB mai accentuată decât cea produsă de liberalizarea bunurilor, serviciilor sau capitalului. Cu toate acestea, voința politică se manifestă pregnant în sprijinul gestionării liberalizării comerțului și mult mai puțin în sprijinul gestionării migrației internaționale. Astfel, se constată că în timp ce bunurile și serviciile circulă tot mai liber și mai repede, mobilitatea oamenilor este restricționată („bunurile pot să se miște, nu și oamenii”);
- în abordarea relației dintre migrație și dezvoltare, accentul se pune pe dimensiunea financiară, respectiv pe contribuția pozitivă a migranților în țările de origine (transferuri de bani; reinvestirea capitalului uman și financiar). În medie, 87% din salariul migranților este investit în țările de destinație, restul de 13% revenind țărilor de origine, sub forma transferurilor de valută (conform estimărilor Băncii Mondiale, în 2005, valoarea acestora a fost de peste 350 miliarde USD, cu 60% mai mare decât în anul 2000);
- această perspectivă, deși corectă, este incompletă, pentru că neglijează dimensiunea socială, evitând probleme esențiale, precum stabilirea permanentă a migranților în țara de destinație, protecția drepturilor migranților, accesul lor la muncă decentă și la un trai de calitate
- este extrem de îngrijorătoare tendința utilizării forței de muncă a migranților în sectoare neatractive pentru populația locală (locurile de muncă „murdare, periculoase și degradante”, din agricultură și industrie alimentară, construcții, curățenie și întreținere, industria sexului, precum și munca la domiciliu, prestată într-o proporție covârșitoare de femei, în condiții extrem de dure, adesea inumane);
- se constată de asemenea: nerespectarea egalității de tratament și de șanse; lipsa/insuficiența cadrului legislativ în domenii în care lucrează cu predilecție migranții; aplicarea unor măsuri de combatere a migrației ilegale care încalcă drepturile omului; sancționarea cu precădere a migranților ilegali, și mai puțin a angajatorilor);
- măsurile extreme de combatere a migrației ilegale sunt determinate adesea de asocierea migranților, în special a celor „ilegali”, cu criminalitatea, armele, traficul de droguri și terorismul;
- în anumite țări se manifestă contradicții între retorica și practica asociate migrației, aceasta fiind încurajată și combătută simultan (autoritățile tolerează informal migrația ilegală, adoptând, în același timp, măsuri oficiale de întărire a controlului asupra muncitorilor migranți „ilegali”). Rezultatul: se păstrează o sursă de mână de lucru ieftină, dar migranții aflați în ilegalitate nu au posibilitatea sa-și apere drepturile și cad victimă stigmatizării și izolării într-o societate la dezvoltarea căreia, în fapt, contribuie;
- standardele internaționale relevante pentru asigurarea drepturilor fundamentale ale migranților sunt incluse în: instrumentele de referință ale ONU în materia drepturilor omului - Declarația Universală a Drepturilor Omului, Pactul privind drepturile civile și politice și cel privind drepturile economice, sociale și culturale; Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor muncitorilor migranți și ale familiilor acestora; Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor; Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială; Convenția privind drepturile copilului; convențiile OIM referitoare la dreptul de asociere, securitatea socială, protecția salariilor, agențiile private de recrutare a forței de muncă, protejarea maternității, inspecția muncii s.a.; *Cadrul multilateral al OIM pentru Migrații* (instrument din categoria *soft law*, include un set de linii directoare pentru integrarea drepturilor omului în managementul migrației); Planul UE privind cele mai bune practici, standarde și proceduri de combatere și prevenire a traficului de ființe umane; Declarația și Programul de Acțiune de la Durban, adoptate în 2001, la Conferința mondială a ONU împotriva rasismului;
- *Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor muncitorilor migranți și ale familiilor acestora* (CIMM) este cel mai cuprinzător tratat internațional referitor la

drepturile muncitorilor migranți și face parte, alături de alte opt instrumente adoptate de Națiunile Unite, din sistemul de tratate al ONU în materia drepturilor omului. Convenția pune accentul pe drepturile care au o relevanță specială pentru muncitorii migranți, în toate etapele procesului de migrație, în țările de origine, tranzit și destinație (în principal, libertățile fundamentale, accesul la îngrijiri de sănătate, protecția împotriva expulzării, accesul la educație pentru copiii migranților ilegali, aspecte referitoare la participarea politică s.a.). De asemenea, are rolul de a sprijini statele în dezvoltarea strategiilor de prevenire a migrației ilegale, oferind o gamă completă de direcții de acțiune pentru gestionarea eficace a migrației;

- în ciuda caracterului progresist al Convenției, numărul și ritmul ratificărilor se situează mult sub așteptări. Nici un stat occidental nu a semnat-o sau ratificat-o, deși multe dintre aceste state au participat activ la elaborarea ei, instrumentul fiind adoptat de Națiunile Unite prin consens. Situația poate fi explicată în mai multe moduri: interpretări eronate (ex: aderarea va provoca pierderea unor piețe de către țările de origine; statele care acordă drepturi sporite pentru migranți vor deveni mai atractive pentru migrația ilegală); climat politic nefavorabil (opinia publică din numeroase țări de destinație îi percep pe migranți ca pe niște competitori care pun în pericol piața locală a forței de muncă; străinii sunt percepuți ca potențiale amenințări la adresa securității); rețineri ale statelor în a se supune unei examinări din partea unui organism internațional, cu privire la respectarea drepturilor migranților;

- în acest context, experții internaționali au ținut să sublinieze că: instrumentele internaționale, inclusiv CIMM, nu afectează dreptul fiecărui stat de a refuza intrarea sau șederea și de a stabili modalitățile de intrare și ședere; chiar dacă se află într-o situație de ilegalitate, muncitorii migranți beneficiază de drepturile fundamentale ale omului; odată admiși pe teritoriul unui stat pentru a munci, migranții trebuie tratați pe picior de egalitate cu cetățenii statului respectiv.

În ceea ce privește **rolul parlamentelor în promovarea drepturilor migranților**, au fost subliniate următoarele direcții de acțiune:

- includerea pe agenda parlamentului a problematicei muncitorilor migranți;
- sensibilizarea Executivului cu privire la importanța aderării la instrumentele internaționale relevante;
- crearea/completarea cadrului legislativ național, în conformitate cu angajamentele internaționale;
- implicarea societății civile, inclusiv a asociațiilor care reunesc migranți, în dezbaterile privind muncitorii migranți și legislația în materie;
- promovarea, prin intermediul mass media și al dezbaterilor publice, a unui discurs politic inclusiv, în sprijinul unei societăți coezive, care să favorizeze integrarea migranților;
- promovarea unor programe de monitorizare a respectării drepturilor omului ale migranților, inclusiv investigarea unor plângeri și vizitarea migranților aflați în detenție administrativă;
- sprijin pentru înființarea, acolo unde acest lucru nu s-a făcut încă, a unor instituții/agenții naționale pentru drepturile omului și combaterea discriminării.

Concluzii

În linii generale, prezentările tematice și schimburile de opinii au evidențiat faptul că gestionarea creșterii rapide a migrației economice și maximizarea dezvoltării economice și sociale impun tuturor țărilor o abordare a acestui fenomen din perspectiva drepturilor omului.

Singura modalitate de descurajare a migrației ilegale în căutarea unui loc de muncă este asigurarea, de către state, a unor oportunități legale de satisfacere a nevoilor pieței de muncă și încurajarea angajărilor legale și în condiții de muncă decente (experiența arată că întărirea controlului la frontieră sau înăsprirea pedepselor, ca modalități de restricționare a angajării forței de muncă migrante, nu au efectele scontate atunci când pe piața muncii există locuri de muncă disponibile).

Munca decentă este un factor fundamental pentru maximizarea beneficiilor migrației, în țările de origine și de destinație;

Prin protecția drepturilor omului ale migranților, toată lumea are de câștigat, atât din punct de vedere economic, cât și din perspectiva transpunerii efective în practică a valorilor și standardelor acceptate la scară globală, în materia drepturilor omului.

Deputat Cătălin Lucian MATEI

